

32002F0475

22.6.2002.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 164/3

OKVIRNA ODLUKA VIJEĆA**od 13. lipnja 2002.****o suzbijanju terorizma**

(2002/475/PUP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske Unije, a posebno njegov članak 29., članak 31. točku (e) i članak 34. stavak 2. točku (b),

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Europska unija je utemeljena na univerzalnim vrijednostima ljudskog dostojanstva, slobode, jednakosti i solidarnosti, poštivanju ljudskih prava i temeljnih sloboda. Unija se temelji na načelima demokracije i vladavine prava koja su zajednička državama članicama.
- (2) Terorizam predstavlja jedno od najtežih kršenja tih načela. Deklaracija La Gomera usvojena na neslužbenom sastanku Vijeća 14. listopada 1995. potvrđuje da terorizam predstavlja prijetnju demokraciji, slobodnom ostvarivanju ljudskih prava i gospodarskom i socijalnom razvoju.
- (3) Sve ili neke države članice potpisnice su nekoliko konvencija koje se odnose na terorizam. Konvencija Vijeća Europe od 27. siječnja 1977. o suzbijanju terorizma teroristička kaznena djela ne smatra političkim kaznenim djelima ili kaznenim djelima vezanim za politička kaznena djela ili kaznenim djelima izazvanim političkim motivima. Ujedinjeni narodi su usvojili Konvenciju o suzbijanju terorističkih napada 15. prosinca 1997. i Konvenciju o suzbijanju financiranja terorizma 9. prosinca 1999. Trenutačno se unutar Ujedinjenih naroda pregovara o nacrtu globalne Konvencije protiv terorizma.

- (4) Vijeće je na razini Europske unije 3. prosinca 1998. usvojilo Akcijski plan Vijeća i Komisije o najboljoj provedbi odredaba Ugovora iz Amsterdama iz područja slobode, sigurnosti i pravde ⁽³⁾. Trebalo bi voditi računa o Zaključcima Vijeća od 20. rujna 2001. i o Izvanrednom planu djelovanja Europskog Vijeća u borbi protiv terorizma od 21. rujna 2001. Terorizam se spominje u zaključcima Europskog Vijeća iz Tampere-a od 15. i 16. listopada 1999. i Europskog Vijeća iz Santa Marije da Feiraa od 19. i 20. lipnja 2000. Spominje se i u priopćenju Komisije Vijeću i Europskom parlamentu na dvogodišnjem ažuriranju bodovne tablice za preispitivanje napretka u stvaranju područja „slobode, sigurnosti i pravde” u Europskoj uniji (druga polovica 2000.). Nadalje, 5. rujna 2001. Europski parlament je usvojio preporuku o ulozi Europske unije u suzbijanju terorizma. Trebalo bi, štoviše, podsjetiti da su se 30. srpnja 1996. vodeće industrijske zemlje (G7) i Rusija na sastanku u Parizu založile za 25 mjera za borbu protiv terorizma.

- (5) Europska unija usvojila je brojne konkretne mjere koje utječu na terorizam i organizirani kriminal, kao što su Odluka Vijeća od 3. prosinca 1998. kojom se Europolu nalaže rješavanje počinjenih kaznenih djela ili kaznenih djela koja će se vjerojatno počinuti tijekom terorističkih aktivnosti usmjerenih protiv života, tijela, osobne slobode ili imovine ⁽⁴⁾; Zajednička akcija Vijeća 96/610/PUP od 15. listopada 1996. o stvaranju i održavanju popisa specijaliziranih protuterorističkih sposobnosti, vještina i stručnog znanja kako bi se olakšala protuteroristička suradnja između država članica i Europske unije ⁽⁵⁾; Zajednička akcija Vijeća 98/428/PUP od 29. lipnja 1998. o stvaranju Europske pravosudne mreže ⁽⁶⁾, s nadležnostima u području terorističkih kaznenih djela, posebno članak 2.; Zajednička akcija Vijeća 98/733/PUP od 21. prosinca 1998. o proglašavanju kaznenim djelom svako sudjelovanje u zločinačkoj organizaciji u državama članicama Europske unije ⁽⁷⁾; i Preporuka Vijeća od 9. prosinca 1999. o suradnji u suzbijanju financiranja terorističkih skupina ⁽⁸⁾.

⁽³⁾ SL C 19, 23.1.1999., str. 1.

⁽⁴⁾ SL C 26, 30.1.1999., str. 22.

⁽⁵⁾ SL L 273, 25.10.1996., str. 1.

⁽⁶⁾ SL L 191, 7.7.1998., str. 4.

⁽⁷⁾ SL L 351, 29.12.1998., str. 1.

⁽⁸⁾ SL C 373, 23.12.1999., str. 1.

⁽¹⁾ SL C 332 E, 27.11.2001., str. 300.

⁽²⁾ Mišljenje dostavljeno 6.2.2002., (još nije objavljeno u SL-u).

- (6) U svim državama članicama bi se trebala uskladiti definicija terorističkih kaznenih djela, uključujući ona kaznena djela koja se odnose na terorističke skupine. Nadalje, trebale bi se predvidjeti kazne i sankcije za fizičke i pravne osobe koje su počinile ili su odgovorne za takva kaznena djela, a koje odražavaju ozbiljnost takvih kaznenih djela.
- (7) Trebala bi se donijeti pravila o nadležnosti kako bi se osigurao učinkovit progon terorističkih kaznenih djela.
- (8) Žrtve terorističkih kaznenih djela su ranjive, pa su s obzirom na njih potrebne posebne mjere.
- (9) Države članice ciljeve predloženog djelovanja ne mogu jednostrano ostvariti u dovoljnoj mjeri, i da se, zbog potrebe za uzajamnošću, mogu bolje ostvariti na razini Unije, Unija može usvojiti mjere sukladno načelu supsidijarnosti. Sukladno načelu proporcionalnosti, ova Okvirna odluka ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (10) Ova Okvirna odluka poštuje temeljna prava koja jamči Europska konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i koja proizlaze iz ustavnih tradicija koje su zajedničke državama članicama kao načela prava Zajednice. Unija poštuje načela priznata u članku 6. stavku 2. Ugovora o Europskoj uniji i koja su zapisana u Povelji o temeljnim pravima Europske unije, posebno njeno Poglavlje VI. Ništa se u ovoj Okvirnoj odluci ne smije tumačiti kao namjera smanjivanja ili ograničavanja temeljnih prava ili sloboda kao što su pravo na štrajk, sloboda okupljanja, udruživanja ili izražavanja, uključujući i pravo svakoga da osnuje i da se učlani u sindikate s drugima radi zaštite vlastitih interesa i s tim povezanog prava na prosvjed.
- (11) Ova Okvirna odluka ne uređuje djelovanja oružanih snaga tijekom oružanog sukoba, u smislu kojem tim pojmovima daje međunarodno humanitarno pravo, koji sukobi su uređeni tim pravom, kao niti djelovanja oružanih snaga države u provođenju njihovih službenih dužnosti ako su uređena drugim pravilima međunarodnog prava,
- ozbiljno naštetiti zemlji ili međunarodnoj organizaciji ako su počinjena s ciljem:
- ozbiljnog zastrašivanja stanovništva, ili
  - nezakonitog prisiljavanja Vlade ili međunarodne organizacije na činjenje ili nečinjenje neke radnje, ili
  - ozbiljne destabilizacije ili uništavanja temeljnih političkih, ustavnih, gospodarskih ili društvenih struktura neke zemlje ili međunarodne organizacije,
- smatraju se terorističkim kaznenim djelima:
- (a) napadi na život osobe koji mogu prouzročiti smrt;
  - (b) napadi na fizički integritet osobe;
  - (c) otmica ili uzimanje talaca;
  - (d) uzrokovanje velikih uništenja objekata vlade ili javnih objekata, prijevoznog sustava, infrastrukturnih objekata, uključujući informacijski sustav, fiksnu platformu smještenu na kontinentalnom pojasu, javnom mjestu ili privatnom posjedu koje može ugroziti ljudske živote ili rezultirati velikim gospodarskim gubitkom;
  - (e) zapljena zrakoplova, brodova ili drugih sredstava javnog ili teretnog prijevoza;
  - (f) proizvodnja, posjedovanje, stjecanje, prijevoz, nabava ili korištenje oružja, eksploziva, nuklearnog, biološkog ili kemijskog oružja, kao i istraživanje i razvijanje biološkog ili kemijskog oružja;
  - (g) ispuštanje opasnih tvari ili izazivanje požara, poplava ili eksplozija s učinkom ugrožavanja ljudskog života;
  - (h) ometanje ili prekidanje opskrbe vodom, strujom ili bilo kojim drugim osnovnim prirodnim izvorom, s učinkom ugrožavanja ljudskog života;
  - (i) prijetnja da će se izvršiti bilo koje djelo navedeno od (a) do (h).
2. Ova Okvirna odluka ne utječe na izmjenu obveze poštivanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela iz članka 6. Ugovora o Europskoj uniji.

DONIJELO JE OVU OKVIRNU ODLUKU:

Članak 2.

Kaznena djela koja se odnose na terorističku skupinu

- Članak 1.**
- Teroristička kaznena djela i temeljna prava i načela**
1. Svaka država članica poduzima odgovarajuće mjere kako bi osigurala da su namjerna djelovanja navedena dolje u točkama (a) do (i), definirana kao kaznena djela prema nacionalnom pravu, koja, zbog svoje prirode ili konteksta, mogu

1. U smislu ove Okvirne odluke „terorističkom skupinom” znači strukturirana skupina s više od dvije osobe, koja je osnovana na dulje vremensko razdoblje i djeluje organizirano radi počinjenja terorističkih kaznenih djela. „Strukturirana skupina” odnosi se na skupinu koja nije slučajno nastala zbog neposrednog počinjenja kaznenog djela i koja ne mora imati formalno definirane uloge za svoje članove, kontinuitet članstva ili razvijenu strukturu.

2. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da se kažnjavaju sljedeća namjerna djela:

- (a) vođenje terorističke skupine;
- (b) sudjelovanje u aktivnostima terorističke skupine, uključujući prikupljanje informacija ili materijalnih sredstava, ili financiranje njihovih aktivnosti na bilo koji način, znajući za činjenicu da takvo sudjelovanje pridonosi kriminalnim aktivnostima terorističke skupine.

Članak 3.

Kaznena djela vezana za terorističke aktivnosti

Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da kaznena djela vezana uz terorizam uključuju sljedeća djela:

- (a) teška krađa s ciljem počinjenja jedne od radnji navedenih u članku 1. stavku 1.;
- (b) ucjena s ciljem počinjenja jedne od radnji navedenih u članku 1. stavku 1.;
- (c) izrada lažnih upravnih dokumenata s ciljem počinjenja jedne od radnji navedenih u članku 1. stavku 1. točkama od (a) do (h) i članku 2. stavku 2. točki (b).

Članak 4.

Poticanje, pomaganje ili sudioništvo i pokušaj

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da se poticanje ili pomaganje ili sudioništvo pri počinjenju kaznenog djela navedenog u članku 1. stavku 1., člancima 2. ili 3. kažnjavaju.

2. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da se kazni pokušaj počinjenja kaznenog djela navedenog u članku 1. stavku 1. i članku 3., uz iznimku posjedovanja kao što je navedeno u članku 1. stavku 1. točki (f), i kaznenog djela navedenog u članku 1. stavku 1. točki (i).

Članak 5.

Kazne

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da se kaznena djela navedena u člancima od 1. do 4. kažnjavaju učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim kaznama, koje mogu uključivati izručenje.

2. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da se teroristička kaznena djela navedena u članku 1. stavku 1. i kaznena djela navedena u članku 4., u onoj mjeri u kojoj se odnose na teroristička kaznena djela, kažnjavaju zatvorskim kaznama težim od onih koje propisuje nacionalno pravo za takva kaznena djela u slučaju kada ne postoji posebna namjera u skladu s člankom 1. stavkom 1., osim kada je predviđena kazna već najviša moguće prema nacionalnom pravu.

3. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da su kaznena djela navedena u članku 2. kažnjavaju zatvorskim kaznama, s time da najviša kazna zatvora ne može biti kraća od petnaest godina za kazneno djelo iz članka 2. stavka 2. točke (a), a za kaznena djela iz članka 2. stavka 2. točke (b) najviša kazna ne može biti kraća od osam godina. U onoj mjeri u kojoj se kazneno djelo navedeno u članku 2. stavku 2. točki (a) odnosi samo na radnju iz članka 1. stavka 1. točke (i), najviša kazna ne može biti kraća od osam godina.

Članak 6.

Posebne okolnosti

Svaka država članica može poduzeti potrebne mjere kako bi se kazne navedene u članku 5. mogle ublažiti, ako prijestupnik

- (a) odustane od terorističkih aktivnosti; i
- (b) pruži upravnim ili pravosudnim tijelima informacije koje one inače ne bi mogle pribaviti, pomažući im da:
  - i. spriječe ili ublaže učinke kaznenog djela;
  - ii. identificiraju ili privedu ostale prijestupnike;
  - iii. pronađu dokaze; ili
  - iv. spriječe daljnja kaznena djela iz članaka od 1. do 4.

Članak 7.

Odgovornost pravnih osoba

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da se pravne osobe mogu smatrati odgovornima za bilo koje kazneno djelo navedeno u člancima 1. do 4., počinjeno u njihovu korist od strane bilo koje osobe koja je djelovala pojedinačno ili kao dio tijela pravne osobe, koje ima vodeću poziciju unutar pravne osobe, a temelji se na:

- (a) ovlasti zastupanja pravne osobe;
- (b) ovlasti donošenja odluka u ime pravne osobe;
- (c) ovlasti provođenja nadzora unutar pravne osobe.

2. Osim slučajeva utvrđenih u stavku 1. svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da se pravne osobe mogu smatrati odgovornima za slučajeve kada je nedostatak nadzora ili kontrole osobe iz stavka 1. omogućio počinjenje bilo kojeg od kaznenih djela navedenih u člancima od 1. do 4. u korist te pravne osobe od strane pojedinca koji joj je podređen.

3. Odgovornost pravnih osoba sukladno odredbama stavaka 1. i 2. ne isključuje kaznene postupke protiv fizičkih osoba koje su počinitelji, poticatelji ili sudionici kaznenih djela navedenih u člancima od 1. do 4.

Članak 8.**Kazne za pravne osobe**

Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da se pravna osoba, koja je odgovorna prema članku 7. kazni učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim kaznama, koje uključuju kaznene ili novčane kazne koje nisu kazneno-pravne i mogu uključivati druge kazne kao što su:

- (a) isključenje od prava na javne naknade ili pomoć;
- (b) privremena ili trajna zabrana obavljanja gospodarskih aktivnosti;
- (c) stavljanje pod sudski nadzor;
- (d) sudski nalog za likvidaciju;
- (e) privremeno ili trajno zatvaranje institucija koje su se koristile za počinjenje kaznenog djela.

Članak 9.**Nadležnost i progon**

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi utvrdila svoju nadležnost za kaznena djela navedena u člancima 1. do 4. kada je:

- (a) kazneno djelo u cijelosti ili djelomično počinjeno na njezinom državnom području. Svaka država članica može proširiti svoju nadležnost ako je kazneno djelo počinjeno na državnom području države članice;
- (b) kazneno djelo počinjeno na plovilu koje plovi pod njezinom zastavom ili na tamo registriranom zrakoplovu;
- (c) počinitelj njezin državljanin ili u njoj ima boravište;
- (d) kazneno djelo počinjeno u korist pravne osobe s poslovnim nastanom na državnom području te države članice;
- (e) kazneno djelo počinjeno protiv institucija ili naroda dotične države članice ili protiv institucije Europske unije ili tijela osnovanog u skladu s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice ili Ugovorom o Europskoj uniji i koje ima sjedište u toj državi članici.

2. Kada je za kazneno djelo nadležna više od jedne države članice i kada bilo koja od dotičnih država može učinkovito vršiti progon na temelju istih činjenica, dotične države članice surađuju kako bi odlučile koja će progoniti počinitelje s ciljem, ako je moguće, centraliziranja postupaka u jednoj državi članici. S tom ciljem, države članice se mogu poslužiti bilo kojim tijelom ili mehanizmom osnovanim unutar Europske unije kako bi olakšale suradnju između njihovih pravosudnih tijela i koordinaciju njihovog djelovanja. Uzimaju se u obzir, sukcesivno, sljedeći čimbenici:

- država članica je ona na čijem su državnom području počinjena kaznena djela,

- država članica je ona čiji je prijestupnik državljanin ili u kojoj ima boravište,

- država članica je ona koja je zemlja porijekla žrtava,

- država članica je ona na čijem je državnom području pronađen počinitelj.

3. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi utvrdila svoju nadležnost u pogledu kaznenih djela iz članaka od 1. do 4. u slučajevima kada odbija predati ili izručiti drugoj državi članici ili trećoj zemlji osobu osumnjičenu ili osuđenu za takvo kazneno djelo.

4. Svaka država članica osigurava da njezina nadležnost obuhvaća slučajeve u kojima je bilo koje od kaznenih djela navedenih u člancima 2. i 4. počinjeno u cijelosti ili djelomično na njezinom državnom području, neovisno o tome gdje je teroristička skupina smještena ili gdje vrši svoje kriminalne aktivnosti.

5. Ovaj članak ne isključuje izvršavanje kaznene nadležnosti na način kako propisuje država članica svojim nacionalnim zakonodavstvom.

Članak 10.**Zaštita i pomoć žrtvama**

1. Države članice osiguravaju da istraga ili progon kaznenih djela koje obuhvaća ova Okvirna odluka ne ovise o izvješću ili optužbama osobe protiv koje je kazneno djelo počinjeno, barem kada su kaznena djela počinjena na državnom području države članice.

2. Uz mjere iz Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP od 15. ožujka 2001. o položaju žrtava u kaznenim postupcima⁽¹⁾, svaka država članica poduzima, prema potrebi, sve potrebne mjere kako bi osigurala odgovarajuću pomoć obiteljima žrtava.

Članak 11.**Provedba i izvješća**

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi se uskladile s odredbama ove Okvirne odluke do 31. prosinca 2002.

2. Države članice prosljeđuju do 31. prosinca 2002. Glavnom tajništvu Vijeća i Komisiji tekst odredaba kojima se u njihovo nacionalno pravo prenose obveze iz ove Okvirne odluke. Na temelju izvješća koje je Komisija izradila koristeći se ovim informacijama, Vijeće, do 31. prosinca 2003., ocjenjuje jesu li države članice poduzele potrebne mjere kako bi se uskladile s ovom Okvirnom odlukom.

3. U izvješću Komisije posebno se navodi prijenos u kazneno pravo država članica obveze iz članka 5. stavka 2.

⁽¹⁾ SL L 82, 22.3.2001., str. 1.

*Članak 12.***Teritorijalna primjena**

Ova Okvirna odluka primjenjuje se na Gibraltar.

*Članak 13.***Stupanje na snagu**

Ova Okvirna odluka stupa na snagu na dan objave u Službenom listu.

Sastavljeno u Luksemburgu 13. lipnja 2002.

Za Vijeće
Predsjednik
M. RAJOY BREY
